

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE
WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
z dnia *10 grudnia* 2017 r.
w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. poz. 744 oraz z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zmienia się dotychczasową nazwę ulicy położonej w Mieście Gostynin z Władysława Figielskiego na Pplk. Zygmunta Kostkiewicza.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Burmistrzowi Miasta Gostynina.

§ 3. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. *o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz. U. poz. 744), zwana dalej „ustawą”. Ustawa została zmieniona ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. *o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* (Dz. U. poz. 1389).

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944 - 1989.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na podjęcie działań przez organ jednostki samorządu terytorialnego.

Rada Miasta Gostynina nie wykonała ustawowego obowiązku i nie dokonała zmiany nazwy ulicy Władysława Figielskiego. Wojewoda zwrócił się, w trybie art. 6 ust. 3 ustawy, do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (pismo z dnia 24 listopada 2017 r. znak WNP-I.40.659.2017.KS). Na mocy

art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego. Opinia IPN wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 grudnia 2017 r. (pismo z dnia 6 grudnia 2017 r. znak BUW-940-229(4)/17).

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa Władysława Figielskiego wypełnia normę art. 1 ustawy.

Władysław Figielski, ur. 6 czerwca 1889 r. w Soczewce, działacz socjalistyczny i komunistyczny. W latach 1901 - 1905 uczył się w gimnazjum w Płocku, skąd został wydalony za udział w strajku szkolnym. Kontynuował naukę w nowo otwartej Polskiej Macierzy Szkolnej, gdzie poznał Juliana Leszczyńskiego-Leńskiego, pod którego wpływem zainteresował się marksizmem. W latach 1909 - 1913 studiował na paryskiej Sorbonie, poznał wówczas Lenina. W 1914 r. wyjechał do Samarkandy, został nauczycielem w gimnazjum i nawiązał kontakt z grupą tamtejszych rewolucjonistów. W grudniu 1917 r. uczestniczył w tworzeniu grupy nauczycieli-internacjonalistów, będących zwolennikami władzy bolszewickiej, był aktywnym współorganizatorem i członkiem Samarkandzkiej Rady Delegatów Robotniczych i Żołnierskich, a od 11 grudnia 1917 r. komisarzem ds. oświaty w Komitecie Wykonawczym Rad okręgu samarkandzkiego. Członek Socjaldemokratycznej Partii Robotniczej Rosji, w kwietniu 1918 r. brał udział w zwołaniu zjazdu nauczycieli okręgu samarkandzkiego, był współautorem „internacjonalistycznej” deklaracji przyjętej przez ten zjazd. 25 czerwca 1918 r. został wybrany przewodniczącym Rady Delegatów Robotniczych, Chłopskich i Żołnierskich obwodu samarkandzkiego, od 23 października 1918 r. był przewodniczącym Rady Komisarzy Ludowych Turkiestańskiej ASRR, a od 4 listopada 1918 r. równocześnie przewodniczącym Najwyższego Kolegium Wojskowego ds. Obrony Republiki.

Stosownie do brzmienia art. 1 i 6 ust. 1 ustawy wskazać należy, że podstawowym jej założeniem było skuteczne wyeliminowanie z przestrzeni publicznej nazw propagujących symbole ustrojów totalitarnych, przy poszanowaniu miejsc pochówku, grobów i cmentarzy, a także własności prywatnej. Przedsięwzięcie zmiany nazw jest jednym z elementów polityki historycznej, jako kategorii historii służącej kształtowaniu świadomości historycznej społeczeństwa, w tym świadomości gospodarczej i terytorialnej oraz wzmocnieniu publicznego dyskursu o przeszłości w kierunku pielęgnowania więzi narodowych niezależnie od bieżącej polityki państwa. Polityka historyczna dotyczy interpretacji faktów, bytów i zdarzeń oraz jest rozpatrywana w kategoriach racji stanu społeczeństwa i narodu, jako element mający charakter długofalowy i stanowiący fundament państwa.

Na mocy art. 6 ust. 2 i 3 ustawy organ nadzoru jest zatem zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego dokonującego zmiany nazwy z ulicy Władysława Figielskiego na ulicę Pplk. Zygmunta Kostkiewicza. Nowa nazwa została zgłoszona przez Miasto.

Pplk Zygmunt Kostkiewicz, ur. 1 kwietnia 1893 r. w Gostyninie, syn Michała i Antoniny z d. Maleńska. Absolwent szkoły handlowej w Petersburgu i szkoły oficerskiej w Moskwie. Dowódca kompanii 10 pułku strzelców w I Korpusie Polskim. W listopadzie 1918r. uczestnik rozbrajania Niemców w Gostyninie. Brał udział w obronie Lwowa w 1918 r., w szeregach 30 pułku Strzelców Kaniowskich. W okresie międzywojennym do 1927r. w 30 pp, następnie przeniesiony na dowódcę batalionu do 49 pp. Od 1930 r.

w 45 pp, jako dowódca batalionu i kwatermistrz, a od 1932 r. zastępca dowódcy pułku. W 1939 r. awansowany do stopnia podpułkownika. Trzykrotnie ranny podczas służby wojskowej, odznaczony srebrnym krzyżem Orderu Virtuti Militari (5 klasy, nr 2795), Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości, Złotym Krzyżem Zasługi. Brał udział w kampanii wrześniowej. Po agresji ZSRR na Polskę 17 września 1939 r. dostał się do niewoli sowieckiej. Przetrzymany w obozie w Kozielsku, zamordowany 9 kwietnia 1940 r. przez NKWD w Katyniu. Figuruje na liście wywózkowej LW 023/3 z 9 kwietnia 1940 r. poz. 93. Po odkryciu masowych grobów katyńskich w 1943 r. znaleziono przy jego zwłokach dowód osobisty, książeczkę szczepień, medalik na złotym łańcuszku oraz Order Virtuti Militari. W 2007 r. podpułkownik Zygmunt Kostkiewicz został pośmiertnie awansowany na stopień pułkownika przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego.

Na podstawie art. 5 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Termin wejścia w życie zarządzenia, ze względu na ważny interes państwa i przytoczoną wyżej argumentację, dotyczącą podstawowych założeń ustawy, oraz z uwagi na bezczynność Miasta w zakresie zmiany nazwy, czyni zadość zasadom demokratycznego państwa prawnego, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. 2017 r. poz. 1523).

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), pouczam, że na zarządzenie zastępcze Miastu przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone zarządzenie wydał.

WOJEWÓDZA MAZOWIECKI

Zdzisław Szipiera

